

KA SNEM JUBILEE

By Rev. J.M. Nongpluh

Ka snem jubilee jong ki Jiw bad ki Khristan ka dei ka por jong ka jingkmen, ka snem jong ka jingiamap bad ia klet ia ka lait ka let ka tam ka duna. Ha ka aiñ u Moses (Mosaic Law) ha man ka 50 snem ba rakhe ia ka snem jubilee, ha ba kum kane ka por la da don kiba long mraw kin lait luid noh, lada don u da dap ram kin lait ram noh, lada don kiba buh bynda ia ka jaka ka puta kito ki nongshim bynda kin pynphai noh sha ki trai khlem da wad ne beh ram shuh. Kumta ka snem jubilee ka dei ka snem jong ka jingkmen ka jingkyrmen bad ka jinglait luid.

Ka Jingmut Tynrai Ka Ktien Jubilee :- Ka ktien jubilee ka wan na ka ktien Hebru ‘Yobel’ kaba mut ka reng jong u Blang. Kumta da kane ka reng ki ju put (Blowing) ha baroh kawei ka ri kum ka dak ia ka jingsdang jong ka jubilee. Ka jingmut haba put ia kane ka reng ka long ban pynbna ne kyrsiew ba ki paibah kin pynkhreh ia kaba donkam katkum ka aiñ u Moses (**Leb. 25:9-10**) ha ba la dei ka por jubilee.

Ka Rukom Kheiñ Ia Ki Snem Jubilee :- Ka don ka jingiapher ka rukom kheiñ snem jubilee ki khristan bad ki Jiw. Ha ngi ki khristan ngi ju kheiñ kumne : 25 snem – Silver Jubilee, 50 snem – Ka Golden Jubilee, 75 snem – Platinum Jubilee, 100 snem – Centenary Jubilee, 125 snem – Quasquicentennial Jubilee, 150 – Sesquicentennial Jubilee, 175 – Dodransbicenteneal Jubilee. Nangta ha ki Jiw pat ka jingrakhe jubilee – ki kheiñ lyngba ka jingtyllun jongki hynñiew tylli ki hynñiew snem – kaba ki ki ong “*The Cicle of Sabatical Year*” – $7 \times 7 = 49$ – Ha ka snem kaba 50 ka dei ka snem jubilee (**Leb 25:1-7; 18-22**).

Ka Jubilee Bad Ka Mariang (Environment) :- Kumba long ki snem Sabaton (Sabatical Year) kaba mut ka snem kaba hynñiew ka dei ka snem ban pynshongthatit wat ia ka khyndew (**Leb 25:1-7; 16-22**). Ha kane ka snem ia ka khyndew kaba la rep baroh hynriew snem dei ban ieh shrah, khnang ba ka khyndew kan ioh bor pat ban sboh bad ban pynmih symbai. Lyngba kane ka aiñ ngi iohi ba U Blei ym tang ba u pyrkhat ia ki briel kiba long ki jingthaw ba kordor hynrei U pyrkhat ruh ia kiwei kiwei ki jingthaw kum ki lum ki wah, ki dieng ki siej, ki mrad ki mreng bad kumta ter ter. Ngi im ha ki sngi kiba ka pyrthei kylleng sawdong ki ia pyrkhat sngewkhia ia ka jingjulor ka mariang, ki dieng ki siej, ki mrad ki mreng, ki doh um doh pnat, ka lyer ba ngi ring ba pynhiar mynsiem, ka jingkylla ka suiñ bneng. Kane ka la buh jingeh ruh ia u briel, ia ka mynta bad ka pateng ki ban sawan – namar ka jingjulor ka mariang ka daw ka dei jong ka jingrhah (selfish) jongg u khun bynriew ban lum spah. Kumta kum ki khun ka jingshai to ngin trei bad sumar ia ka mariang kaba U Blei U la ai ia ngi (**Gen 2:15**) ym ba ngin pynjot (exploit) na ka bynta ki jingdonkam ba palat pud jong ngi khlem da pyrkhat shuh ia kiwei bad ka lawei aiu kan jia. U Blei U la thaw ia u briel ba Un synshar (**Gen 1:26**) kaba mut ba kin peit bad sumar ia ka. Kumba U Blei lyngba ka snem jubilee U don ka jingsngewkhia (concern) ia ka mariang ka long kumta ruh U Kwah ia ngi ban long.

Ka Jingthmu Jong Ka Jubilee :- Ka jingthmu jong ka aiñ jubilee ka long ban wanrah ia ka hok (justice) hapoh ka ri (community) ban iada ia ki briel ba kin ym duh junom ia ka khyndew ka shyiap kaba ki la ia ioh bynta naduh ka por ba ki wan ban shong shnong ha Kannan (**Joshua 14:1-4**) Ka jingrakhe jubilee ka iada ruh ia ki briel kin ym long mraw shirta, kumjuh ka hikai kumno ban ñiewkor bad burom ia ki parabriel (**Leb 25:44-46**) Khatduh ka jingthmu jong ka jingrakhe ia ka jubilee ka pynkynmaw ia ka jait bynriew ba ki la long mraw teng ha Igypt bad U Blei U la wallam pat ia ki sha ka Kannan (**Leb 25:38, 42, 55**)

Conclusion : Ka ktien jubilee ka long kaba don jingmut haduh katta katta kaba la sdang ha ka sngi jong ka jingpyniasuk (Day of atonement), ki sdang ryngkat ka jingkylla kaba mut bad ki jingdwai. Ka snem jubilee ka dei ka snem jong ka jinglait luid na ka bynta ki mraw bad kiba dap ram dap shah ha baroh ki khun Israel kynthup ia ka khyndew ne jaka rep. na ka bynta ki khristan ka snem jubilee ka la poi lypa (ready arrived) na **Gospel U Lukas 4:18** “*U Jisu U la sdang ia ka ministry jong U da ka jingpynbna ia ka jingmut jubilee U Mynsiem U Trai U ha nga haba la pynsleh ia nga ia ka ban ialap ia ka Gospel ha kiba duk U la phah ia nga ban pynban ia ka jingpyllait ha kiba set byndi bad ka jingpynpeit pat ia kiba matlah, ban pyllait noh ia kiba la ban ka shitom, ban pynbna ia ka snem ba pdiang hun U Trai*”. Kumta ka jingim khristan ka dei ban long rukom barabor ban leh kmen ha ka mynsiem jong ka jubilee, namar U Jisu U la pynbna ia ka jingpyllait luid na ka pop bad u soitan. Ai ba ka jingkmen jong ngi ngin ioh ban ai bynta lem ia kiwei.